

KEMIILÄINEN

Kemin kaupungin tiedotuslehti / numero 3/2016

Sahasaaren tarina turistikohteeksi

Sivut 16 - 17

Taidetta ja kulttuuria pitkin syksyä

Sivut 4 - 6

Merihovissa uskotaan palveluun ja omaleimaisuuteen

Sivu 3

TÄSSÄ NUMEROSSA

Pääkirjoitus	2
Merihovissa uskotaan palveluun ja omaleimaisuuteen	3
Taidetta ja kulttuuria pitkin syksyä ja jopa yötä myöten	4 - 6
Syksyn 2016 kulttuuritapahtumat	7
Kolumni: Täällä ei ole mitään ja täällä on kaikki	8
Toimeentulotuki Kelalle 1.1.2017	9
Lupa kehittää	10 - 11
Muistoja Székesfehérvárista	12 - 13
Kemiläistä työtä etsimässä	14 - 15
Kielirikasteinen vieraan kielen opetus Kemissä	15
Sahasaaren tarina turistikohteeksi	16 - 17
Töissä Kemissä: Kunpa oppilaat saisivat säilytettyä lapsen uteliaisuuden	18
Osallistuva budjetointi – kemiläisten esityksistä toteutukseen	19
Kemiläinen in english	20

KEMIN KAUPUNGIN PUHELINNUMEROITA

Puhelinvaihte (016) 259 111

Kemin Energia Oy

- Puhelinvaihte (016) 259 303
- Sähköviat 24 h 020 366 040

Kemin Vesi Oy

- Puhelinvaihte (016) 259 666
- Vikailmoitukset iltaisin ja viikonloppuisin 040 739 1775
- Vikailmoitukset työaikana (016) 259 659 tai (016) 259 627

Lääkärien ja sairaanhoitajien vastaanotot:
arkisin klo 8.00 - 14.30 puh. (016) 259 705

Hammashoitolat, ajanvaraus (016) 259 769

Kemin kaupungin sosiaalitoimisto on avoinna
arkisin klo 8.00 - 11.00 ja 12.00 - 15.00
Puhelinaika sosiaalitoimiston työntekijöille
arkisin klo 12.00 - 13.00

Työntekijöiden sähköpostiosoitteet
etunimi.sukunimi@kemi.fi

Kotisivut www.kemi.fi

*Seuraava Kemiläinen
ilmestyy viikolla 6/2017.*

Lehti
sähköisenä
www.kemi.fi

KEMIN KAUPUNGIN TIEDOTUSLEHTI 3/2016

Julkaisija: Kemin kaupunki

Päätoimittaja: Jukka Vilén

Toimitus: Taina Alajärvi, Eija Kantola, Tanja Kavasvuo,
Päivi Koskimäki, Marja Kynsijärvi,
Anutiina Tervonen-Aho, Heli Oittinen,
Kaisa Rauvala, Oili Ruokamo

Sähköposti: toimitus.kemilainen@kemi.fi

Painosmäärä: 18 500 kpl

Kansikuva: Janica Karasti

Taitto: Mainostoimisto Reklaami, Kemi

Paperi: LumiSilk 115 g/m²

Paino: RH-Print 10/2016, Kemi

ISSN 1799-876X

VAUHTIA KESKUSTAN KEHITTÄMISEEN

Keskustan elinvoimalla, sen rakennetulla ympäristöllä, palvelutarjonnalla ja viihtyisyydellä on suuri merkitys kaupungin ja koko sitä ympäröivän alueen vetovoimaan. Asiointikeskuksen vetovoimaan ja menestykseen vaikuttaa paljolti se, kuinka tiiviiseen vuorovaikutukseen se kykenee ympäröivien lähiöalueiden ja niiden asukkaiden kanssa. Kaupunkikeskustalle asetetaan siellä asioivien ihmisten toimesta yhä kasvavia vaatimuksia, kykeneekö kaupunkikeskustamme niihin vastaamaan ja kuinka voimme sitä kehittää?

Tulevaisuuden kaupunkikeskustan tulee olla vihreä ja vehreä. Sen tulee tarjota kävijöilleen miellyttävä, hyvin hoidetun rakennetun ympäristön ja vihreän luonnon tasapainoinen kokemus. Vihreän ympäristön on todettu virkistävän ihmisiä ja vähentävän stressiä, lisäävän kävijöiden elinvoimaa. Keskustassa kävellessä ja pyöräillen liikkumista tulee tukea, keskustassa kävellessä asiointi ja liikkuminen lisää alueen elinvoimaa toisin kuin autojen pysäköinti asiointia varten liikkeiden tuulikaappien eteen. Korkeatasoiset materiaalit, tarkoituksenmukainen suunnittelu ja tasokkaat kattavat palvelut luovat ympäristön, joka omalla olemuksellaan houkuttaa kävijöitä viettämään aikaa keskustassa.

Kemissä keskustan kehittäminen pääsi muutamaksi vuodeksi hiipumaan, mutta tuleville vuosille on luvassa jälleen uutta. Kaupakkadun perusparannuksen suunnittelu on valmis ja kunhan katu päästään rakentamaan nostaa se yhden keskustan pääkaduista ja samalla koko keskustan aivan uudelle tasolle. Sisäsataman ja Mansikkakanon yhdistävä rantabulevardi rakentuu vaiheittain ja se tulee tarjoamaan valtakunnallisestikin ainutlaatuisen matkailua ja vapaa-aikaa tukevan väylän meren rannalla. Ensi vuonna pääsemme jälleen rakentamaan elämyksellistä ja upeaa valaistusta kaupunkilaisten iloksi ja tarkoitus on löytää myös kaupungin puistokaduille uusia jännittäviä aktiviteetteja. Meripuiston perusparannus käynnistyy jo tänä syksynä ja jatkuu muutaman vuoden ajan. Tänä syksynä saimme myös ihastella yhden Suomen suurimman katutaideteoksen maalausta ja vakaa aikomuksemme on koettaa saada keskustassa asioivien iloksi vastaavaa taidetta myös jatkossa.

Kemin keskustan suurimmat haasteet liittyvät ikääntyvään kiinteistökantaa ja kaupallisen palvelutarjonnan kapeuteen, tekijöihin, joihin kaupungin on omilla toimillaan vaikea suoraan vaikuttaa. Myös keskustan tapahtumatuohtantoa on syytä tarkastella kriittisesti ja löytää siihenkin uusia entistä paremmin elinvoimaa ja vetovoimaa tukevia toimintatapoja. Rakenteista ja rakentamisesta huolimatta kaupunkikeskustan elinvoima syntyy kuitenkin lopulta meistä ihmisistä, kaikista meistä täällä kuntarajoihin katsomatta. Kaupunkikeskusta on meitä varten. Se elää ja saa voimansa meistä, on hyvä välillä uskaltautua ulos autosta ja kokea kaupunkikeskusta ja sen palvelutarjonta myös jalan. Kaupunkikeskustasta kehittyi juuri niin hyvä ja elävä kuin me itse haluamme, keskusta on meidän ja meitä varten.

Jukka Vilén
kansliajohtaja

KEMILÄISTÄ OSAAMISTA

Legendaarisen Hotelli Merihovin johtaja Niina Pekkala aloitti saliapulaisena vuonna 1996. Siitä lähtien hän on ehtinyt tehdä lähes kaikkia yrityksen töitä, viimeiset kymmenen vuotta sen johtajana.

Merihovissa uskotaan PALVELUUN JA OMALEIMAISUUTEEN

Hotelli Merihovissa ovat vuosikymmenien ajan viettäneet sulavasti yhdessä aikaa niin kuuluisuudet, isot herrat, taiteilijat kuin tavan kansalaisetkin. Nostalgisen hotellin rakentaminen aloitettiin vuonna 1946 saksalaisten räjäyttämän Muurolan parantolan aineksista kolmensadan miehen voimin. Valmistuttuaan vuonna 1949 se palveli ensisijaisesti kaupungin teollisuuden työmatkailijoita.

- He ovat edelleen iso käyttäjäryhmämme ja tehtaiden huolto- toimenpiteiden aikana kaupungin majoituspalvelut ovat aina täyteen buukattuja. Turismin myötä tänne on tullut myös kansainvälisiä vieraita ympäri maailmaa, tietää hotellinjohtaja Niina Pekkala.

Paikallisia Merihovi on palvelut lähes kaikkien elämän kirjoon kuuluvien tapahtumien merkeissä.

- Meillä vietetään perinteisten vappubrunssien ja äitienpäivälounaiden lisäksi paljon pikkujouluja, häitä, muistotilaisuuksia, syntymäpäiviä ja yritystilaisuuksia.

Hotellissa alusta saakka sijain-

neet kaksi ravintolaa ovat tarjonneet keuhuttua ruokaa perustamiset tähän päivään saakka. Nykyisin hotellin piiriin kuuluvat myös sisäsatamassa sijaitsevat ravintolat Pursiseura ja Rantamakasiini.

- Vuodenajasta riippuen meillä työskentelee noin 40-50 henkilöä, jotka elävät tästä yrityksestä. Se on minusta hieno saavutus. Sesonkityöntekijöitä meillä ei niinkään ole, Pekkala kertoo.

Monipuolisuus vetää Kemiin

Kemin vetovoiman takaa alueen monimuotoinen tarjonta.

- Täällä tehdyt investoinnit, ne aluksi hulluilta tuntuneet ajatukset, maksavat nyt itseään takaisin. Ne ovat vaikuttaneet kaupungin imagoon positiivisesti, Pekkala tietää.

Missäpä muualla tarjolla olisi jäänmurtaja Sampon kaltaista ainutkertaista elämystä tai Lumilinnaa, kun jäätyvä merikin on suurimmalle osalle maailman kansalaisista kaikkea muuta kuin jokapäiväinen asia.

- Jopa pilkkiminen on heille ihmetuksen aihe; ettekö te teekään tätä vain turisteja varten, vaan ihan oikeasti istutte jäällä ongella, Pekkala naurahtaa.

Tärkeää on, että monipuolisuus säilyisi jatkossakin. Esimerkiksi lähikuntien luontomatkailupalvelut, Kemin kaupunginteatteri ja läheinen Ruotsin raja vetävät erilaisia ihmisiä.

- Täytyy olla jokaiselle jotain, jos halutaan viipyvyyttä. Aitous taas on sellainen asia, joka nykyisin houkuttelee. Yhteistyön voima on tässä tärkeässä osassa, me yksin hotellina emme pysty ihmeisiin, siihen tarvitaan kaikkia alueen toimijoita.

Aasialainen hakee revontulia

Aiemmin turistik profiloituivat Eurooppaan ja Venäjälle. Nyt pohjoisen perukoille suunnataan kauempaa, suurin osa tulijoista on aasialaisia.

- Revontulet on osattu valjastaa markkinointiin oikein: ne mielle-

tään Suomen jutuksi, vaikka olisi- han niitä muuallakin.

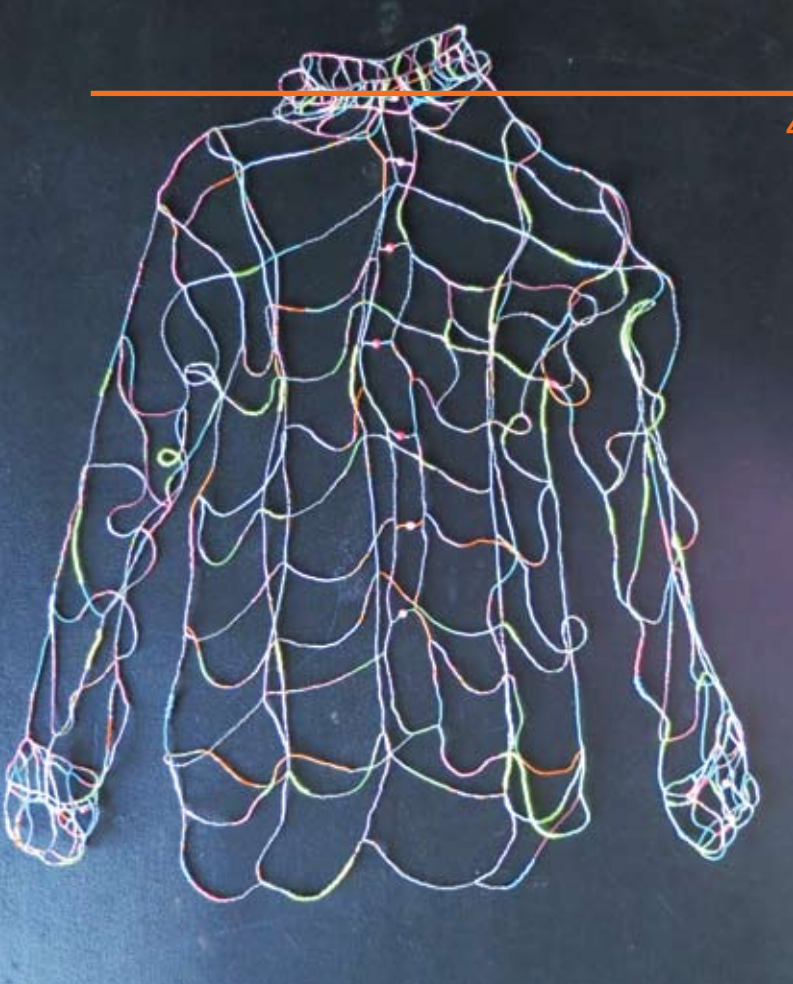
Pekkala pitää tärkeänä, että teollisuus ja matkailu pystyvät kulkemaan käsi kädessä, toisiaan tukien.

- Kumpikaan ei vähennä toisen arvoa. Ehkäpä täällä voisi jopa enemmänkin nivoa niitä yhteen, hän maalailee.

Merihovin suosion valttina Pekkala näkee yksilöllisen ja mutkattoman palvelun.

- Meillä vallitsee asenne, että asiakkaan eteen tehdään kaikki voitavamme. Olemme myös säilyttäneet historian havinan parhaamme mukaan. Esimerkiksi Paavo Tynelin tänne suunnittelemat valaisimet ovat edelleen paikoillaan. Tärkeänä pidämme myös musiikin ja ruoan elämyksellisyyttä. Aiempi omistaja Pekka Saari oli musiikkimies henkeen ja vereen ja siksi painotamme elävän musiikin merkitystä.

Teksti ja kuva Janica Karasti

TAIDETTA JA KULTTUURIA PITKIN SYKSYÄ

ja jopa yötä myöten

Teksti Tanja Kavasvuo Kuvat Aino ja Aura Kajaniemi, Johanna Tirronen, Kemin kaupunginorkesteri ja Pohjois-Pohjanmaan museon kokoelmat

"Jokaisena päivänä pitäisi kuulla vähintään yksi kaunis laulu, lukea hyvä runo, nähdä jokin oivallinen maalaus ja jos mahdollista, puhua muutamia järkeviä sanoja."

Goethen (1749-1832) ajatuksen toteuttaminen ei jää tänä syksynä ainaakaan tarjonnasta kiinni. Kemlin kulttuurisyksyn mahtuu nimittäin ainakin puolensataa tapahtumaa: näyttelyitä, musiikkia, teatteria, kirjallisuutta, esitelmiä ja tapahtumia kaiken ikäisille. Useimpiin tapahtumiin on vapaa pääsy.

Taiteiden yö 2016

Syksyn kulttuuritapahtumista suurin, Taiteiden yö, järjestetään lokakuun 29. päivänä. Taiteiden yö on täynnä tapahtumia aamusta ilta-myöhään. Lastenkulttuurikeskuksen järjestämä Kitakon avautuu kello 11 Sauvotalossa. Järjestyksessään kahdeksannen Kitakonin ohjelmassa on mm. Cosplay-kilpailu, taidekuja, pelejä ja luentoja. Tilaisuus on ikärajaton ja maksuton. Sauvotalossa järjestetään myös maksuton nuorisobändikonsertti kello 18-23.

Kulttuurikeskuksessa voi Taiteiden yönä mm. kuunnella musiikkiesityksiä, osallistua opastetuille näyttelykierroksille, katsella tanssiesityksiä ja teatteria tai tehdä löytöjä suurelta Kulttuurikirppikseltä. Illan päättävät musiikilliset illanistujaiset paikallisissa ravintoloissa baarifestarin merkeissä. Varaslähdön Taiteiden yöhön ottaa jo torstaina 27.10. alkava Uuden eurooppalaisen elokuvan viikonloppu Kino Pirtissä.

Suuria konsertteja ja pieniä musiikkituokioita

Länsi-Pohjan musiikkiopisto järjestää syksyn aikana 11 ilmaista opilaskonserttia ja musiikkituokioita. Konserteissa näkee ja kuulee eri-ikäisiä soittajia ja laulajia sekä monia mielenkiintoisia soittimia.

Ensimmäinen esiintyminen on Taiteiden yönä Kulttuurikes-

kuksessa. Samassa yhteydessä on mahdollisuus hakeutua musiikkiopiston oppilaaksi.

Kemlin kaupunginorkesterin ja Meri-Lapin jousikvartetin esiintymiskalenterit pullistelevat hienoja konsertteja. Kemlin kaupunginorkesteri virittäytyy jouluun 20.12. Bachin Jouluoratorion tunnelmissa. Orkesterin kanssa Kemlin kirkossa taituroivat Meri-Lapin oratoriokuoro sekä huippusolistit Anna Immonen, Monica Groop, Niall Chorell ja Juha Kotilainen. Kapellimestari Erkki Lasonpalo esittelee Bachin Jouluoratorion Kemlin kirjastossa esitystä edeltävänä iltana.

Peurasaaren kappelissa tunnelmoidaan Bachia la 5.11. Meri-Lapin jousikvartetin huippusuositussa konsertissa nautitaan J.S. Bachin musiikin sovituksista kynttilän valossa. Tiistaina 8.11. kimmeltävät Kemlin kirkossa kaupunginorkesterin vasket yhdessä oululaisen Owla Brassin kanssa. Mukana on myös Kemlin seurakunnan kanttori Elias Niemelä. Konsertin säveltäjänimiä ovat muun muassa Monteverdi, Gabrieli ja J.S. Bach.

Marraskuun 15. päivä koetaan Sauvotalossa luonnonilmiöitä kuvien ja äänien. METSÄ-musiikki- ja videoteoksessa tulkitsevat toisiaan kankaalle heijastettu pohjoinen luontomaisema ja sen äärellä soittava orkesteri. METSÄ-teos on nähtävänä ja kuultavana myös Torniossa seuraavana päivänä. METSÄ-teoksen esittelee säveltäjä ja käsikirjoittaja Lasse Heikkilä 14.11. klo 17 kirjaston Stagella.

Marras-joulukuussa Meri-Lapin jousikvartetti kiertää Kemissä, Torniossa, Tervolassa ja Simossa teoksella On aika lentää kun aika lentää. Konsertissa pysytään vahvasti Euroopassa ja Pohjoismaissa. Suomalaisuutta edustaa Theodor Nicolaun ja Einojuhani Rautavaaran teokset. Ohjelmiston täydentää Nørgårdin ja Hindemithin upeat teokset.

Museoissa näkyy ja tapahtuu

Kemlin taidemuseossa avautuu 22.10. Aino Kajaniemen ja hänen tyttärensä Aura Kajaniemen yhteisnäyttely nimeltään Ykseys. Aino Kajaniemi (s. 1955) on jyvaskyläläinen tekstiilitaiteilija, joka asui Kemissä vuosina 1983-1990. Hän toimi silloisen Kemlin kaupungin työtuvan suunnittelijana. Mm. Kemlin kirkon ja Veitsiluodon kirkon liturgiset tekstiilit ovat Kajaniemen suunnittelema ja toteuttama. Kajaniemen teoksia on useissa julkisissa tiloissa ja museoiden kokoelmissa. Taiteilija valittiin vuonna 2010 vuoden tekstiilitaiteilijaksi ja hän on pitänyt lukuisia näyttelyitä sekä Suomessa että ulkomailla.

Aino Kajaniemen tytär Aura Kajaniemi (s. 1986) on valmistunut taiteen maisteriksi Aalto-yliopiston Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulussa Fashion and Collection Design -linjalta. Hän on toiminut teatteripuvustajana, vaatesuunnittelijana ja osallistunut useisiin näyttelyihin Etelä- ja Keski-Suomessa sekä Slovakiassa. Aino Kajaniemen kuvakudokset ja ryijyt sekä Aura Kajaniemen helmin kirjoitukset installaatiomaiset teokset ovat esillä 8.1.2017 saakka.

Historiallisessa museossa jatkuu suosittu Kemlin ja lähialueiden historiasta kertova perusnäyttely Meren ja joen kaupunki. Museon vaihtuvien näyttelyiden tilassa on esillä lokakuun loppuun saakka merilappilaisten kuvataideopettajien teoksia. Marraskuun 29. päivä museossa avautuu Pohjois-Pohjanmaan museon tuottama

näyttely Terva – Pohjolan musta kulta. Näyttely kertoo tervan tarinan Kainuun metsistä Toppilan tervahoviin.

Historiallisessa museossa, taide-museossa ja kirjastossa metsästetään Rosan koodia 24.10. alkaen tammikuun 2017 loppuun saakka. Rosan koodi on Ylen 7 – 12 -vuotiaille lapsille suuntaama peli, jossa seurataan jännittävää tarinaa, ratkaistaan kooditehtäviä ja innostutaan ohjelmoinnista.

Kemin sarjakuvakeskuksen pysyvä sarjakuvanäyttely sijaitsee Sauvotalossa. Hauska ja raikas näyttely koostuu mm. yli 20 suomalaisen ja ulkomaalaisen piirtäjän originaalipiirroksista ja yli 40 kolmiulotteisesta sarjakuvapatsaasta. Näyttelystä löytyy esimerkiksi B.Virtasen toimisto, Viivin ja Wagnerin olohuone ja osa Ankkanin katumaisemaa.

Kemin Jalokivigalleriassa voi tutkailla Suomen kuninkaan kruunua ja yli 3000 koru- ja jalokiven kokoelmaa. LumiLinna -näyttely sijaitsee sisäsataman vanhassa Tulimakasiinissa. Näyttely esittelee lumi- ja jäärakentamista sekä lumilinnon historiaa osana Kemin talvielämyksiä.

Teatterin huima esitystarjonta

Syksyllä teatterissa saa ensi-iltansa neljä omaa esitystä sekä kaksi vierailua. Ohjelmistossa on lisäksi improklubi, jossa teatterin

näyttelijät heittäytyvät yleisön armoille. Marraskuun improklubin esityksissä loppuillan viihteestä vastaavat Pop&Jazz Konservatorio Lappian lahjakkaat opiskelijat yhteineen.

Uusi lastennäytelmä Muovimeri kertoo Pingviinin ja Jääkarhun seikkailusta meren ääreltä. Mitä heille, ja kaikille meille tapahtuu, kun muovikasat valtaavat meret? Puoli tuntia kestävä esityksen kohderyhmänä ovat yli 3-vuotiaat lapset. Karvan verran kuutamolla on 1950-luvun Amerikkaan sijoitettava naurupommi, jossa kiertävällä teatteriseurueella menee pieleen ensin pari hommaa... ja sitten ihan kaikki mahdollinen!

Lokakuussa ensi-iltansa saava Sofi Oksasen Puhdistus on sekä draama, tragedia että psykologinen trilleri. Viron historiaa kuvaava näytelmä sai kantaesityksensä Kansallisteatterissa vuonna 2007. Oksanen kirjoitti sen pohjalta romaanin, joka sai ilmestymisvuonnaan Finlandia-palkinnon. Joulukuussa ensi-iltaan tuleva Pirho Hassisen romaaniin perustuva Popula on tragikomedialla tarpeelliseksi luokitelluista ihmisistä ja puolueesta, joka lupaa tehdä kansasta kuninkaan.

Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu vierailee Kemissä Kärpäset ja herrat esityksellään. Teatterin lavalle nousevat nuoret, pian valmistumassa olevat näyttelijät. Vierailuesitys on myös Teatteri 2.0:n Maa jossa sankarit saavat elää. Esitystä seuraa noin 15 minuutin työpaja, johon yleisö on tervetullut jäämään.

Puuhapakua ja lukukoiratoimintaa kirjastossa

Kemin nuorisotyön liikkuvan nuorisotyön uljas lippulaiva Puuhapaku muuttaa syysiksi sisätiloihin. Puuhapakulaisten pop-up nuorisotila levittäytyy kirjaston nuortenosastolle maanantaisin kello 14 – 17. Tervetuloa pelailemaan, puuhailemaan ja jutustelemaan puuhapakulaisten ja muiden nuorten kanssa!

Kirjastossa jatkuu suosittu lukukoiratoiminta. Meri-Lapin Karva-Kaverien lukukoirat Muohta, Namu ja Muusa odottavat lapsia

lukemaan kirjastossa maanantaisin kello 17.30 – 18.30. Lukukoira on mukava tapa harjaannuttaa lasta ääneen lukemisessa. Lapsi saa koirasta kuuntelijan, joka ei arvostele lukijaa ja jota ei tarvitse jännittää.

Joulumieltä, sarjakuvia ja yleisöluentoja

Joulun tunnelma levittäytyy Kulttuurikeskukseen Kemin museoiden, teatterin ja kirjaston yhdessä toteuttamalla jouluseimellä. Seimi on esillä Kulttuurikeskuksen ala-aulassa marraskuun lopusta vuoden loppuun saakka. Tunnelmaan pääsee myös Kemin kirkossa musiikkiopiston joulukonsertissa 13.12. ja laulajien joulukonsertissa 16.12. Jouluista musiikkia kuulee kirjastossa Lucian päivänä 13.12. Kivalo-opiston lyhytkursseilla voi valmistaa joululahjoja ja koristeita huovuttaen sekä tehdä perinteisiä joulukoristeita oljesta. Lastenkulttuurikeskuksessa järjestetään 17. ja 18. joulukuuta perinteiset joulupajat. Pajoihin voi osallistua koko perhe yhdessä.

Lastenkulttuurikeskuksessa on alkanut 10.9. sarjakuva- ja mangaopetuskerho. Kerho on suunnattu yli 12-vuotiaille ja se on maksuton. Kerhossa opettaa kuvataiteilija/piirtäjä Laura Torvinen sekä vierailevat piirustuksen opettajat. Kerho kokoontuu vuoden ajan, ja siihen voi osallistua joko säännöllisesti tai vain muutamaaan osioon. Kerhoon ei tarvitse ilmoittautua etukäteen, ja materiaalitkin saa paikan päältä. Kurssin tuotoksista järjestetään näyttely keväällä. Sarjakuva- ja mangakerhon kokoontumisia on tälle syksyelle vielä 22.10, 5.11. ja 19.11.

Kulttuurikeskuksen pienessä auditoriossa järjestetään ma 24.10. Kivalo-opiston ja Suomen sosiaalipedagogisen seuran järjestämä avoin luento- ja keskustelutilaisuus Jotta Auschwitz ei toistu – Kasvatus eriarvoistuvassa yhteiskunnassa. Auditoriossa jatkaa myös Kivalo-opiston luentosarja ”Täyttä elämää sairaudesta huolimatta”. Avoimessa luento- ja keskustelutarjassa on syksyllä vielä kolme tilaisuutta.

Syksyn
2016

KULTTUURI- TAPAHTUMAT

KEMIN TAIDEYHDISTYS RY.

27.-30.10. Uuden eurooppalaisen elokuvan viikonloppu, Kinopiiritti

KIRJASTO

- Maanantaisin klo 14-17 Puuhapaku: nuorisotila kirjaston nuorten osastolla
- Maanantaisin klo 17.30-18.30 Meri-Lapin Karva-Kaverien lukukoirat odottavat lapsia lukemaan (19.12 saakka). Lukuaikojen varaus Lastenosaston tiskiltä tai p.040 142 9363.
- Ti 25.10. ja ti 22.11. klo 17.30 Kirjallisuuspiiri Lukulampun alla
- To 20.10. klo 13 Kemin senioriopettajien kirjan julkistaminen
- Ti 13.12. klo 11.30 Jouluihin musiikkituokio Lucian päivän kunniaksi

KIVALO-OPISTO

LYHYTKURSSIT Kemin kulttuurikeskuksessa

(ilmoittaudu ennen kurssin alkua)

- Tiistaisin 18.10.-29.11. klo 18-21.15 Olkityön lomoissa
- 21.-22.10. pe klo 18-21, la klo 10-16 Lyhytproosakurssi
- 11.-12.11. pe klo 18-20.15, la klo 10-15 Pehmeästi jouluihin
- 11.-12.11. ja 18.-19.11. pe klo 17-21, la klo 9-15 Perhonsidontakurssi

AVOIMET YLEISÖLUENNOT

- Ma 24.10. klo 18-20 Jotta Auschwitz ei toistu - Kasvatus eriarvoistuvassa yhteiskunnassa
- Ke 26.10. klo 18-19.30 Pirjo Palenius: "Keskoskaapista puhujapöytätyöhön."
- Ke 2.11. klo 18-19.30 Eila Ylitalo: "Näin minä sen koin". Kertomus rintasyövästä selviytymisestä.
- Ke 16.11. klo 18-19.30 Riitta Hautaniemi: "Pakko olla tarkka." Keliakian elämää.

LASTENKULTTUURIKESKUS

- La 29.10. klo 11-18 Kitakon 8 (vapaa pääsy)
- 10.9. alkaen joka toinen la klo 12-14 sarjakuva- ja manga-opetusta yli 12-vuotiaille (vapaa pääsy)
- Keskiviikkoisin klo 10-12 avoin taidetoiminta alle kouluikäisille (vapaa pääsy)
- To 27.10. klo 17-19 Nallepäivä (vapaa pääsy)
- La 17.12. ja su 18.12. klo 12-15 Joulupajat (3€)

KEMIN KAUPUNGINORKESTERI

- La 5.11. klo 16 Aika hiljentyä - Bachia kynttilänvalossa, Peuraasaaren kappeli
- Ma 7.11. klo 17 Muusikko Juha Pisto esittelee Katedraalin kaikuja -konsertin, kirjaston Stage (vapaa pääsy)
- Ti 8.11. klo 19 Katedraalin kaikuja, Kemin kirkko
- Ma 14.11. klo 17-17.30 säveltäjä ja käsikirjoittaja Lasse Heikkilä esittelee METSÄ-teoksen, kirjaston Stage (vapaa pääsy)
- Ti 15.11. klo 19 METSÄ musiikki- ja videoteos, Sauvotalo,
- Ke 16.11. klo 19 METSÄ musiikki- ja videoteos, Joentalo, Tornio
- Ma 19.12. klo 16-16.30 Kapellimestari Erkki Lasonpalo esittelee Bachin jouluatorion, kirjaston Stage (vapaa pääsy)
- Ti 20.12. klo 19 Bach: Jouluatorio, Kemin kirkko

MERI-LAPIN JOUSIKVARTETTI

- Ke 26.10. klo 19 Syysserenadin aika, Raija ja Heikki Mäkilä, Pappilantie 40 Karunki (vapaa pääsy)
- To 27.10. klo 19 Syysserenadin aika, Nuorisoseurantalo, Tervola (vapaa pääsy)

- Ti 29.11. klo 19 On aika lentää kun aika lentää, Rytikarin työväentalo, Kemi (vapaa pääsy)
- Ke 30.11. klo 18 On aika lentää kun aika lentää, Tornionlaakson maakuntamuseo (vapaa pääsy)
- To 1.12. klo 19 On aika lentää kun aika lentää, Nuorisoseurantalo, Tervola (vapaa pääsy)
- Ke 7.12. klo 19 On aika lentää kun aika lentää, Maksniemen koulu, Simo (vapaa pääsy)

LÄNSI-POHJAN MUSIIKKIOPISTO

Oppilaskonsertit (vapaa pääsy)

- La 29.10. klo 14.30 Kulttuurikeskus ala-aula
- Ti 15.11. klo 18 Kirjasto
- Ti 22.11. klo 18 Taidemuseo
- Ma 28.11. klo 18 Sointu-Sali (pienet jousisoittajat)
- Ma 28.11. klo 19 Sointu-Sali (isommat jousisoittajat)
- Ti 29.11. klo 18 Sointu-Sali (puhaltajien joulusoitto)
- To 8.12. klo 18 Taidemuseo (suomalaisen laulumusiikin konsertti)
- Pe 9.12. klo 18 Sointu-Sali
- Ti 13.12. klo 18 Kemin kirkko (joulukonsertti)
- Pe 16.12. klo 18 Kulttuurikeskus, iso auditorio (pop/jazz-linjan konsertti)
- Pe 16.12. klo 18 Kemin kirkko (laulajien joulumusiikkia)

KEMIN TAIDEMUSEO

(ti-to 11-17, pe 11-19, la-su 11-15)

- 22.10.2016 - 8.1.2017 YKSEYS - Aino ja Aura Kajaniemi, tekstiiliteoksia

KEMIN HISTORIALLINEN MUSEO

(ti-to 11-17, pe 11-19, la-su 11-15)

- Pysyvä perusnäyttely Meren ja joen kaupunki
- 5.10.-30.10. OpenArt - Meri-Lapin kuvataideopettajien näyttely
- 29.11.-23.12. Terva - Pohjolan musta kulta

KEMIN KAUPUNGINTEATTERI

(kts. esityskalenteri www.keminteatteri.com)

- Muovimeri - Satu Talan kirjoittama ja ohjaama kiertue-esitys lapsille
- Karvan verran kuutamolla - Ken Ludwigin farssi
- Puhdistus - Sofi Oksasen huippudraama
- Popula - Pirjo Hassisen tragikomedia
- Improklubi - Improvisaatioteatteria ja musiikkia teatteriravintolassa
- Kärpäset ja herrat - Taideyliopiston Teatterikorkeakoulun vierailuesitys
- Maa jossa sankarit saavat elää - Teatteri 2.0:n vierailuesitys

KEMIN SARJAKUVAKESKUS

(ti-pe 11-17, la 11-16)

- Kemin sarjakuvanäyttely, Sauvotalo

KEMIN JALOKIVIGALLERIA

(ma-pe 10-16)

- Suomen kuninkaan kruunu ja yli 3000 koru- ja jalokiven kokoelma

TULLIMAKASIINI

(ma-pe 11-15)

- LumiLinna-näyttely

KOLUMNI

TÄÄLLÄ EI OLE MITÄÄN JA TÄÄLLÄ ON KAIKKI

Elää käsitys, ettei pohjo-
lassa voi elää, eikä siel-
lä ole mitään. Ystäväni
ympäri maailmaa ovat
olleet hyvinkin hämmästyneitä löy-
tämästään elinvoimaisesta paikka-
kunnasta vieraillessaan Kemissä.
Elämä on täällä minimalistista ja
mukavasti juuttunutta, ehkäpä sik-
si aika tuntuu kuluvan meillä hi-
taammin. Kiireen tunne ei menes-

ty pakkasissa, eikä ankara luonto
anna syytä moittia säätä, on vain
mukauduttava. Kiehtovaa ulko-
maalaisille on kun useista per-
heistä löytyy metsämiehiä ja että
marjoja voi syödä metsästä, kun
luonto on niin puhdas.

Kemin kaupunki on viihtyisiä
lukuisine puistoalueineen ja kä-
velyreitteineen. Ihana ranta mah-
dollistaa yöttömässä yössä tavata

hyväntuulisia asukkaita, tutustua
perisuomalaisiin juomiin, kaikille
avoimeen karaokeen sekä pikku-
tuntien grilliruokiin. Meri on valt-
tia. Talvella vetten päällä kävely ja
revontulet ovat olleet useammalle
elämän huippuhetkiä.

Lämpö on pohjoisessa seinien
sisällä, kirjaimellisesti. Talven
autioita katuja pitkin saapuvil-
le vieraille kaupunkimme herää

henkiin, kun ovet avautuvat vie-
raanvaraisiin paikallisiin koteihin.
Kemiläiset ovat avoimia ja otta-
vat kylähullutkin hankkeet avosy-
lin vastaan. Raja, satama ja tuima
merituuli ovat huolehtineet raik-
kaasta kemiläisestä ilmapiiristä.
Ongelmitta mahdollistui muusik-
koystävälle konsertti Lumilinnas-
sa, sekä yö Lumihotellissa ja ris-
teily Sampolla. Voitte uskoa, että
tämä painettiin cv:hen. Kemiläi-
set ovat aktiivisia kulttuurin kulut-
tajia, joten yleisöä löytyy eksootti-
siinkin tilaisuuksiin.

Eurooppalaisen mittapuun mu-
kaan täällä on erittäin paljon tar-
jontaa. Viehättävää on juuri se
minimalistisuus, että palveluja on
jokaista yksi laatuaan. Aktiiviselle
asukkaalle on tarjontaa yllin kyl-
lin ja kaikki on helposti saatavil-
la ja tavoitettavissa, parhaimmil-
laan kaikki palvelut saman katon
alla. Laatu ratkaisee ja sitä arvos-
tetaan.

Ihanaa, että meillä on näin mo-
nipuolinen kaupunki. Jokainen
vieras on ollut lähtiessään positiiv-
isesti vakuuttunut: Kyllä, täällä
on kaikki! - Es gibt hier nichts und
es gibt alles!

Venla-Eeva Kakko

näyttelymestari

Kemin historiallinen museo

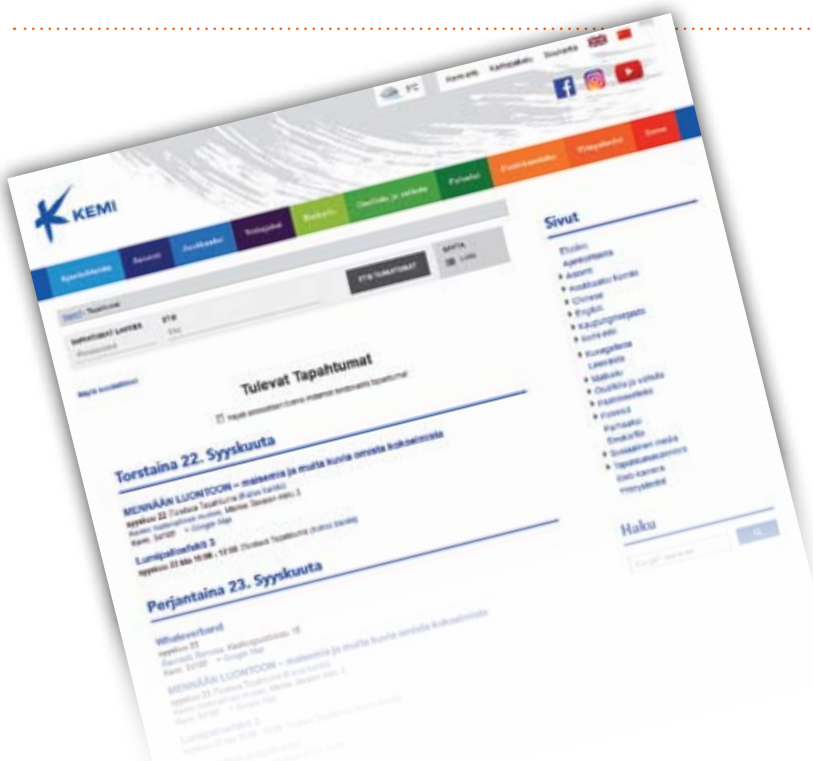
KAUPUNGIN SÄHKÖINEN TAPAHTUMAKALENTERI UUDISTUNUT Ilmoita omat tapahtumasi suoraan netissä!

Kemin kaupungissa tapahtuu ympäri vuoden erilaisia ja mielen-
kiintoisia asioita, joista suuren yleisön on hyvä tietää. Kaupunki
on uusinnut oman tapahtumakalenterinsa, johon tapahtumien jär-
jestäjät voivat itse ilmoittaa omat tapahtumansa – olivatpa ne
sitten isoja tai pieniä.

Olisikin toivottavaa että järjestäjät ilmoittaisivat tapahtu-
mansa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, vaikka kaikki yk-
sityiskohdat eivät olekaan vielä selvillä. Myös yhteystiedot on
hyvä liittää mukaan.

Kaupungin asiakaspalvelu auttaa ja neuvoo, mikäli jos-
tain syystä sähköinen ilmoittaminen ei onnistu. Se myös
päivittää tietojanne tarvittaessa. Tapahtumakalenterin
osoite on: <http://www.kemi.fi/tapahtumakalenteri>.

Lisätietoja: Kemin kaupungin asiakaspalvelu, email:
asiakaspalvelu@kemi.fi

TOIMEENTULOTUKI KELALLE 1.1.2017

Perustoimeentulotuen myöntäminen ja maksaminen siirtyvät Kelalle 1.1.2017

Vuoden 2017 alusta voimaan tuleva muutos koskettaa Kemissä noin 1.800 toimeentulotuen asiakaskotitaloutta. Kuukausittain toimeentulotukihakemuksia Kemin sosiaalitoimistoon tulee noin 750 kpl.

Kelalle siirtyy 1.1.2017 perustoimeentulotuki. Kunnan tehtäväksi jää edelleen täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntäminen. Toimeentulotukea haetaan Kelasta ja Kela siirtää täydentävää tai ehkäisevää toimeentulotukea koskevat asiat kuntaan. Toimeentulotukiasioissa Kelassa voi asioida verkossa, postitse lomakkeella, ajanvarauksella tai puhelimitse.

Toimeentulotuen myöntämisen perusteet eivät muutu 1.1.2017. Kela tiedottaa tulevasta muutoksesta nettisivuillaan www.kela.fi/toimeentulotuki. Loppuvuodesta 2016 Kela avaa lisäksi mm. toimeentulotuen palvelunumeron.

Myös Kemin sosiaalitoimisto tulee tiedottamaan asiakkaitaan tulevasta muutoksesta niin kaupungin nettisivuilla kuin toimeentulotukipäätösten mukana.

Muutama pähkinä:

- Tammikuun 2017 toimeentulotukea voi hakea Kelasta joulukuusta 2016 alkaen. Tuen voi hakea verkossa www.kela.fi/asiointi. Myös liitteet voi toimittaa verkossa. Tukea on mahdollista hakea myös paperilomakkeella tai suullisesti.
- Säilytä viimeisin kunnasta saamasi päätös. Tarvitset sitä, kun haet Kelasta perustoimeentulotukea ensimmäisen kerran.
- Jos saat vuoden 2016 lopulla kunnasta toimeentulotukipäätöksen, joka ulottuu vuoden 2017 puolelle, saat tukea päätöksen mukaisesti sen voimassaoloajan. Sinun ei tarvitse hakea tämän tilalle Kelan päätöstä vuoden alussa.

KEMIN KAUPUNGIN NUORISO- JA LIIKUNTATOIMISTO ON MUUTTANUT

**PALVELEMME NYT KAUPUNGINTALOLLA,
VALTAKATU 26, KERROS 7**

Teksti ja rannekekuva Tuomo Kuivas

LUPA KEHITTÄÄ

Viisas-Kemi, Sisäinen kehittäjä ja Lean-menetelmä muodostavat hankearsenaalin, jonka avulla pyritään kokoamaan ja jalostamaan kehittämisideoita kaikilta kaupunkiorganisaation tasoilta – asukasnäkökulmaa unohtamatta.

Kansliapäällikkö Jukka Vilén muistelee, kuinka Kemissä ryhdyttiin parisen vuotta sitten aiempaa aktiivisemmin pohtimaan, miten kaupunkiorganisaation ja sen palvelutuotannon kehittämiseen saataisiin lisäpotkua. Tehtävää varten perustettiin Viisas-Kemi työryhmä.

- Kehittämistyöryhmä on tarjonnut henkilökunnalle väylän tuoda vapaasti esille työntekijöiden havaitsemia työtapoihin ja -välineisiin liittyviä ongelmia ja parannusideoita niihin. Viisas-Kemi -hankkeen myötä löydettiin Lean-menetelmä, joka tarjoaa puolestaan työkaluja toimintatapojen prosessoimiseen ja organisaatiokulttuurin muutokseen, Vilén kertoo.

Viisas Kemi -hankkeen painopiste on digitaalisten ratkaisujen hyödyntämisessä, missä Vilénin mukaan Kemissä on jääty viime vuosina hieman jälkeen seudun kuntaliitosratkaisua odotellessa. Sähköiseen asiointiin liittyen työryhmä onkin tuottanut pitkän listan kehittämistarpeita, joita on lähdetty työstämään eteenpäin.

Jokainen voi olla sisäinen kehittäjä

Määrätietoinen kehittämiskohteen huomiointi ja niihin parannusideoiden jalostaminen vaatii asioiden katsomista uudella tavalla. Kemi on aktiivisesti osal-

listunut Kuntekoon eli kunta-alan työelämän kehittämisohjelmaan, joka tukee monin tavoin sisäisten kehittäjien koulutuksen järjestämisessä.

- Meiltä osallistui viime keväänä Kemissä järjestettyyn sisäisen kehittäjän koulutukseen yhteensä noin 70 henkilöä kattaen kaikki palvelualat ja organisaatiotasot. Seuraavaa sisäisen kehittäjän koulutusta kaavaillaan ensi vuoden alkupuolelle. Koulutuksiin osallistuminen on vapaaehtoista; tavoitteena on sekä työn tuottavuuden että työhyvinvoinnin lisääminen.

- Hyvä esimerkki koulutuksessa työstetyistä kehittämisideoista on

seinätön sairaala. Se mahdollistaa potilaan kotiuttamisen turvallisesti aiempaa hieman aikaisemmin langattomaan gsm-tekniikkaan perustuvan valvonta- ja viestiyhteyden ansiosta. Ehkä laajimmin asukkaita tulee koskettamaan valmisteluvaiheessa oleva aulan ilmoitustaulun siirtäminen netisivuille katseltavaksi. Samoin lyhyen elinkaaren kokouspöytäkirjojen julkaisu on muutettu sähköiseksi.

Rohkeutta esimiehiltä

Valmistelujen vaatavuudesta riip-

Viisas Kemi

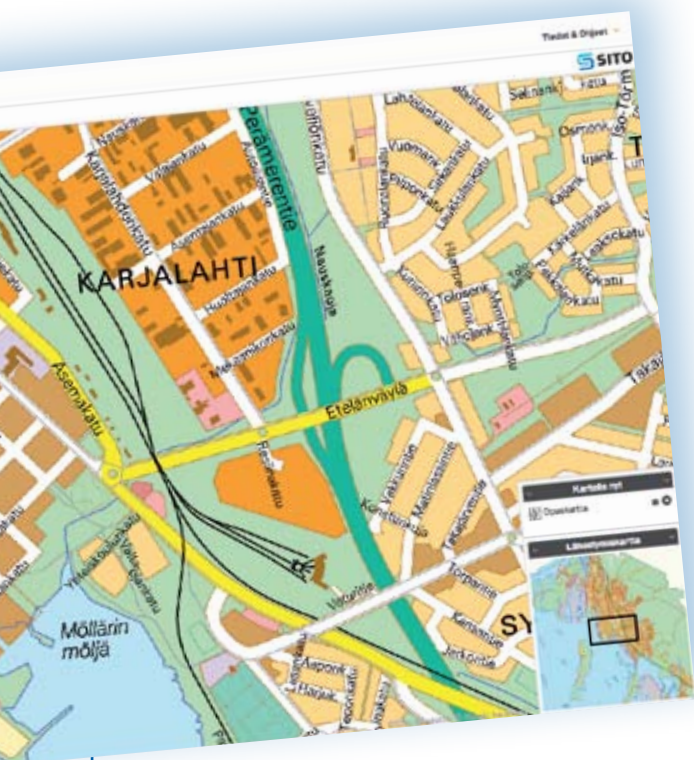

puen jo hyväksytyjen hankkeiden toteutumiseen voi mennä pari-kolme vuotta. Isojen hankkeiden rinnalla hyödynnetään kuitenkin kuluvan vuoden aikana käyttöön otettua ”lupa kehittää”-toimintamallia myös nopeammin käyttöön otettavissa pienemmissä uudistuksissa, mikä vaatii Vilénin mukaan esimiehiltä rohkeutta.

- Esimiehiltä odotetaan nyt aiempaa enemmän rohkeutta antautua totuttujen toimintatapojen uudelleen arvioinnille ja vastaanottamaan tuoreita ideoita. Tämä

on hyvä ajankohta uudistuksille, koska henkilökuntamme on viime vuosina uusiutunut aika paljon ja tuonut mukanaan uusia ajatuksia.

Sähköisten palvelujen painopisteestä huolimatta kaikkia toimintoja on lupa kehittää eikä kasvokaista lähipalveluakaan unohdeta. Asiakkaiden opastusta ja neuvontaa edistetään siellä, missä se on tarpeen.

Sisäinen kehittäjä -hankkeessa on työstyetty muun muassa digitaalista karttapalvelua, joka löytyy osoitteesta <http://kartta.kemi.fi>.

Tiina Karppinen (oik.), Kaisu Lampiaho, Heli Oittinen ja Saara Aitomaalla osallistuvat laskutusprosessin mallinnukseen sen virtaviivaistamiseksi. Työskentelyä ohjaavat Kimmo Järvinen ja Aki Pekuri.

Teksti ja kuva Tuomo Kuivas

LIINAAMALLA HUKKA POIS

Mitä yhteistä on 1930-luvulta asti Toyotan tehtailla kehitetyllä johtamisfilosofialla ja vuonna 2016 Kemissä toteutettavalla organisaatiokulttuurin muutoshankkeella? Hukan eli arvoa tuottamattoman tekemisen tunnistava ja jatkuvaan työprosessien parantamiseen tähtäävä Lean-menetelmä, liinaaminen.

Noin kymmenen hengen joukko työntekijöitä muiden muassa kaupungin talouspalveluista siirtelee pieniä värillisiä lappuja fläppitaulun lehdillä päällystetyillä pöydillä. Meneillään ei ole seuraleikkiä tai ajanvietepeliä, vaan Lean-hankkeeseen liittyvä pilotti eli arvovirran mallinnus päivähoiton laskutusprosessista.

Projektikoordinaattori Aki Pekuri kertoo esimerkin liinauksesta.

- Lean-menetelmällä ei pyritä niinkään siihen, että esimerkiksi laskuttaja näppäilisi numerot nopeammin. Sen sijaan huomio kohdistuu siihen, mitä tapahtuu tai ei tapahdu näppäilytyövaiheen välissä. Ovatko esimerkiksi kaikki välttämättömät asiakastiedot saatavilla aina tarvittaessa, jotta työprosessi etenisi tarkoituksenmukaisesti, Pekuri havainnollistaa.

- Liinaamisen päämääränä ei ole myöskään saada porukkaa ulos, vaan parantaa resurssien käyttöä ja turvata siten kuntalaisten palvelut myös jatkossa.

Hankkeessa kouluttajana toimiva, maailmanlaajuisen Kaizen-yrityksen Suomen toiminnoista vastaava, Kimmo Järvinen alleviivaa yksilökohtaista sisäistämistä muutoksen pysyvyyden takeena.

- Käskemällä ei synny aitoa muutosta, organisaatiokulttuuri kehittyy vain, jos työntekijä itse omaksuu jatkuvan parantamisen päämäärän omassa toiminnassaan. Kun turha tekeminen tunnistetaan ja poistetaan, myös työntekijä hyötyy, koska työstä tulee helpompaa ja mukavampaa, Järvinen toteaa.

Tulevaisuuden kunta liinaa -hanke

- Työprosessien kehittämistä
- Kohteena kaikki kaupungin toiminnot
 - Kemin ja Pellon yhteishanke
 - Lapin liitto rahoittaa 50 %
 - Hankkeen budjetti 72 750 €
 - Kesäkuu-joulukuu 2016

MUISTOJA SZÉKESFEHÉRVÁRISTA

Tällä kertaa konsertti järjestettiin koulun ala-aulassa.

Syväkankaan musiikkikerholaiset ja osa isäntäperheiden lapsista Boryn linnan portilla

Lähdimme Syväkankaan koulun 5. - 6. -luokkalaisten musiikkikerhon konserttimatkalle Unkariin sunnuntaina 8.5.2016. Kaikki odottivat innolla matkalle lähtöä koulun pihalla matkalaukut kainalossa. Bussi tuli hakemaan meidät koulun edestä ja lähdimme sillä Ouluun. Oulusta menimme lentokoneella Helsinkiin. Kun pääsimme Helsingin lentokentälle, söimme siellä välipalan kahvilassa. Helsingistä lensimme Budapestiin ja Budapestistä menimme bussilla Székesfehérváriin. Bussimatka kesti noin tunnin. Kun olimme perillä menimme unkarilaisen ystäväkoulumme, István Király -koulun eteen odottamaan, että isäntäperheemme tulivat hakemaan meitä. Olimme majoitettuina koulun oppilaiden perheissä.

Koulussa laulettiin

Maanantaina menimme koululle klo 8.15 ja pääsimme seuraamaan tunteja. Tunnilla oppilaat lauloivat paljon. Esitimme myös itse Syväkankaan koulun oppilaiden tekemän Memory-laulun,

Syväkankaan koulun musiikkikerholaiset tekivät keväällä 2016 konserttimatkan opettajiensa Taina Tarvaisen ja Mika Puron sekä entisten rehtoreiden Pertti Henttisen ja Veikko Kumpumäen johdolla Kemin ystävyyskaupunki Székesfehérváriin Unkariin.

joka oli ennestään tuttu ystäväkoululaisille. Heillä oli tallella cd-levy, jonka he olivat saaneet yhdellä aikaisemmista vierailuista. Musiikkiluokassa ei ollut ollenkaan bändisoittimia, mikä tuntui meistä oudolta.

Kouluruokailun jälkeen lähdimme tutustumaan Székesfehérvárin vanhaan keskustaan, se oli tosi hieno. Kävimme myös shoppailemassa ostoskeskuksessa. Illalla olimme unkarilaisten lasten kanssa ulkona. Pelasimme jalkapalloa.

Mielenkiintoisia retkiä ja oma konsertti

Tiistaina lähdimme aamulla koululta Herendin posliinitehtaaseen. Siellä tehdään maailmankuuluja Herendin posliiniesineitä. Esineet olivat todella hienoja ja kalliita. Pääsimme seuraamaan kun niitä

muovailtiin ja maalattiin. Kävimme myös tehtaan museossa.

Herendin tehtaalta lähdimme Veszpremin eläintarhaan. Siellä oli tiikereitä, leijonia, norsuja, kirahveja ja vaikka mitä eläimiä. Söimme eläintarhassa koululta mukaan saamamme eväät.

Keskiviikkona pidimme konsertin koululla. Konsertti meni hyvin. Konsertin jälkeen menimme uuteen leikkipuistoon. Illalla koululla oli jäähyväisillallinen.

Torstaina aamulla lähdimme koululta Boryn linnaan. Se on suuri ja hieno linna, jonka on rakentanut yksi mies. Hän oli arkkitehti ja taiteilija. Linna oli täynnä hänen tekemiään veistoksia. Linnassa käynnin jälkeen jätimme koululla haikeat jäähyväiset unkarilaisille ystävillemme ja lähdimme kohti Budapestia. Lensimme Budapestista Helsinkiin ja Hel-

singistä Ouluun. Oulusta tulimme bussilla Kemiin. Olimme Kemissä kolmen aikaan yöllä perjantaina. Onneksi meidän ei täytynyt mennä aamulla kouluun.

Saimme tutustua unkarilaiseen kulttuuriin ja saimme matkalta hienoja kokemuksia ja muistoja, jotka muistamme varmasti koko loppuelämämme ajan.

Teksti: Syväkankaan koulun 5.-6. lk musiikkikerholaiset Eveliina Riikonen, Taru Murtomäki, Milla Hokkanen, Miska Pikkarainen, Nelli-Mari Teppola, Saana Paavaliemi, Julia Tapio, Saara Rytönen ja Emmi Palo

Työllisyyspalveluiden henkilökunta vierailulla Joulupukin Satamakonttorissa Kemlin Sisäsatamassa. Matkailu on ala, joka työllistää jatkossa yhä enemmän Kemissä.

KEMILÄISTÄ TYÖTÄ ETSIMÄSSÄ

Teksti Hanna Alila ja Riitta Hakala Kuva Juho Tuovila

Kemiä on pitkään vauvannut vaikea rakennetyöttömyys ja korkea työttömyysaste. Työllisyydenhoitoon on panostettu yhä enemmän viime vuosina ja kaupungin kärkihankkeista toivotaan vetoapua työttömyyden vähentämiseen ja työllisyyden edistämiseen. Kemlin kaupunki on pystynyt pistämään hanttiin kasvaville menoille ja löytämään työpaikkoja kaupunkilaisilleen. Elokuussa 2016 työttömiä työnhakijoita oli 1620, työttömyysprosentti oli 17,4, kun edellisvuonna vastaavana ajankohtana työnhakijoita oli 1762 ja työttömyysprosentti oli 18,9. Myönteistä kehitystä on tapahtunut. Työttömyysaste on ollut edellisen kerran alhaisempi elokuussa 2012.

Kemlin kaupungin työllisyystä edistävät palvelut ja koordinointi on keskitetty v. 2015 lähtien Työllisyyspalvelut-yksikköön. Työllisyyspalvelut toimii työllis-

Kemlin kaupungin Työllisyyspalvelut luottavat kasvokkain tapahtuvaan palveluun ja siihen, että asiakaslähtöisellä työllä saadaan tuloksia aikaan työllisyydenhoidossa.

syidenhoidon tuki-, asiantuntija- ja asiakaspalveluyksikkönä työnhakijoille, työnantajille ja sidosryhmille. Työllisyyspalvelut koordinoi, seuraa ja kehittää kaupungin työllisyyspalvelujen toteutumista ja vastaa niiden yhteensovittamisesta sidosryhmien työllisyydenhoidon palveluihin ja toimintoihin. Lähtökohtana Työllisyyspalveluille oli v. 2012 – 2015 toteutettu työllisyyden kuntakokeilu (Kemiläinen työllistämismalli). Kuntakokeilun aikana saatiin syntymään n. 200 työnhakijalle työpaikka eli puolet asiakkaista työllistyi. Rahallisesti säästö kaupungin maksamasta työmarkkinatuen kuntaosuudesta oli n. 1,5 miljoonaa euroa.

Uutta työtä ja myönteisiä työkokemuksia etsimässä

Työllisyyspalveluissa luotetaan kasvokkain tapahtuvaan ja asiakaslähtöiseen palveluun. Pitkään työttömänä ollut kutsutaan tapaamiseen ja yhdessä palveluohjaajan kanssa keskustellaan, käydään läpi työhistoriaa ja mietitään, mitä voidaan tehdä työllistymisen edistämiseksi. Tuloksia saadaan panostamalla asiakastyöhön. Kun tunnetaan asiakas ja hänen tilanteensa, voidaan löytää henkilökohtaiset ratkaisut ja ohjata tarvittaviin palveluihin. Niinkin voi käydä, että tapaamisessa käynti tuottaa työpaikan saman päivän aikana. Tarvittaessa varataan aika työttömien terveyspal-

veluihin, myös työttömänä oleva saa oman ”työterveyshuoltonsa” ja tarvittaessa monialaisella toimintamallilla voidaan aloittaa työ- ja toimintakyvyn arvioiminen.

Työllisyyspalveluissa tavoitteena on edistää työllistymistä avoimille työmarkkinoille. Ponnahduslautana avoimille työmarkkinoille voi olla työllistyminen kaupungille. Tällöin työkokemus karttuu ja pitkään jatkunut työttömyys saadaan katkaistua. Kaupungin työllistämiskokson jälkeen pyritään löytämään ns. jatko-polkua – joko työpaikkaa muualta, opiskelupaikkaa tai muita ratkaisuja.

Työnetsintä on osa Työllisyyspalveluiden toimintaa. Tätä tehdään etenkin Kemlin työllisyys- ja elinvoimahankkeessa (ESR). Työnhakijalle etsitään tai haetaan hänelle sopivaa ja tarpeita vastaavaa työkokeilu-, palkkatuki- tai palkkatyöpaikkaa. Työnantajaa autetaan rekrytoinnissa ja etsitään työtehtäviin sopivia työnhakijoita. Palkkatuella työllistettäessä kaupunki

maksaa yritykselle tai järjestöille Kemi-lisää harkinnanvaraisesti.

Kemin työllisyys- ja elinvoimahanke on aloittanut toimintansa toukokuussa ja se kestää kolme vuotta. Kohderyhmänä ovat erityisesti alle 30-vuotiaat ja yli 54-vuotiaat yli 300 päivää työmarkkina-tuella olleet kemiläiset työttömät. Hankkeen kohderyhmä on haasteellinen: nuorten tulisi työuransa alussa saada myönteisiä työkokemuksia ja vahvistaa omaa osaamista, yli 54-vuotiaiden taas pidentää työuriaan ja hyödyntää jo kertynyttä työkokemusta. Tavoitteena hankkeessa on työllisyyteen liittyvän viranomaisyhteistyön tiivistäminen, työpaikkojen löytäminen sekä kaupungin ja pk-yritysten välisen yhteistyön kehittäminen entisestään uusien työpaikkojen luomiseksi. Palkkatuella työllistäminen on yksi mahdollisuus, samoin erilaiset työssäoppimisen muodot. Tarkoitus on, että hanke tavoittaisi 300 kemiläistä ja sen päättyessä 100 heistä olisi töissä. Syyskuun alkuun mennessä hankkeessa on n. 35 asiakasta, joista osalle on jo löytynyt työpaikka.

Kemin työllisyys- ja elinvoimahankeessa tähdätään uuden työn löytämiseen ja yritysyhteistyöhön työllistämiseksi. Kaupunki voi olla tukemassa työllisyyden kehittymistä ja tarjota mahdollisuuksia yritystoiminnalle. Paikallisten yrittäjien arvioimassa yrittäjäbarometrissa Kemi sai kaupunkina yrittäjiltä arvosanaksi 6,7 – ei paha paikka yrittää, mutta asiat voisivat olla paremminkin. Lapissa työpaikkojen määrä on viime vuosien aikana vähentynyt teollisuudesta, mutta tilalle on tullut palvelualan työpaikkoja. Kemissä perustetaan vuosittain 80-100 yritystä. Monesti työllistävä vaikutus kohdistuu yrittäjään itseensä. Matkailu, teollisuuden sivuvirrat, biotalous ja erilaiset palvelut – niistä puhutaan Kemissäkin uusia yrityksiä ja työpaikkoja synnyttävänä aloina. Mikä tuo uusia työpaikkoja ja luo elinvoimaa Kemiin? Innostu, innosta, innovoi -asennetta kaivataan.

Katso myös:

- www.kemi.fi/palvelut/tyollisyyspalvelut/
- www.kemi.fi/tyollisyyspalvelut/kemin-tyollisyys-ja-elinvoimahanke/
- www.facebook.com/Kemintyollisyysjaelinvoimahanke

Kielirikasteinen VIERAAN KIELEN OPETUS KEMISSÄ

Teksti ja kuva Susanne Nyman

Easter egg hunt eli pääsiäismunien piilotusta
Syväkankaan koulun 1A-luokalla keväällä 2016.

”Jos minulla olisi samanlainen kyky omaksua uusia kieliä kuin 6- ja 7-vuotiailla lapsilla, ilmoittautuisin heti paikalla eri kieliä opiskelemaan,” Näin toteaa Syväkankaan koulun 1. lk:n opettaja Iina Koskela, joka on tänä syksynä aloittanut ruotsin kielellä ”suihkutamisen” omalla luokallaan. Kyseessä on kielirikasteinen opetus, jota on Kemissä Hepola-Takajärven, Syväkankaan sekä Kivikon esi- ja alkuopetuksen ryhmissä toteutettu syksystä 2015 alkaen eng-

lannin ja ruotsin kielellä. Arjen koulupäiviä kielirikastetaan toiminnallisesti: leikkien, laulujen ja tarinoiden kautta pieninä tuokioina tai kokonaisina oppitunteina. Kielirikasteisessa opetuksessa enintään 25% oppiaineen sisällöstä opetetaan muulla kuin koulun opetuskielellä.

Luontaista kiinnostusta hyödynnetään opetuksessa

Kielirikasteinen opetus perustuu lapsen kielellisiin herkkyyksiaisiin. Yksi niistä sijoittuu ikävuosien 7 ja

12 välille. Kielirikasteisessa opetuksessa hyödynnetään myös lapsen luontaista kiinnostusta vieraita kieliä ja kulttuureita kohtaan. Uuden vieraan kielen oppiminen tukee lasta myös muiden vieraiden kielten oppimisessa. Tämä kulkee käsi kädessä elokuussa 2016 käytönotetun uuden opetussuunnitelman kanssa, jonka mukaan eri kielet, monikulttuurisuus sekä kielitietoisuus ovat luonnollinen osa koulun arkea.

Kielirikasteisesta opetuksesta saatu palaute on ollut kauttaaltaan myönteistä. Esimerkiksi vanhemmilla tullut palaute kertoo lasten innostuksesta vieraiden kielten oppimiseen: kotona kysellään paljon vieraskielisistä sanoista ja niiden merkityksistä, koulussa ja eskarissa opittuja vieraskielisiä lauluja lauletaan usein kotona ja opittuja fraaseja toistetaan. Vanhemmat osaavat hyödyntää kielienoppimiseen liittyvää leikkimielisyyttä niin, että vieraita kieliä ”makustellaan” ja niillä ”höpötellään” myös kotona. Tämä on omiaan vahvistamaan lapsen kielienoppimista.

Lapsilta ja vanhemmilta saatu positiivinen palaute kannustaa hankeryhmän jäseniä jakamaan kokemuksia sekä ideoimaan uusia tapoja kielirikastaa esi- ja perusopetuksen arkea. Leikkiin ja toimintaan perustuvia kielirikasteisen opetuksen ideoita löytyy muun muassa hankkeen aikana kerätystä materiaalipankista, jonka avulla vanhemmat ja opettajat voivat tutustua englannin ja ruotsin kielen iloiseen oppimiseen. Tervetuloa tutustumaan hankkeemme kotisivuille (www.peda.net/kemi/perusopetus/kvkvk/)!

VIRIKE-hanke /

Kielirikasteinen vieraan kielen opetus Kemissä
Susanne Nyman, Syväkankaan koulun rehtori, koordinaattori

Teksti Pentti Korpela

Kuvat Pentti Korpela ja Kemin historiallisen museon valokuva-arkisto

SAHASAAREN TARINA TURISTIKOHTEEKSI

Laitakari on asumaton, autio saari Kemin kaupungista noin kilometri etelään. Entisestä, vilkkaasta sahayhdyskunnasta on enää muistona rakennusten kivijalkoja ja rannoille ladotut rimakerrokset. Laitakari oli kuin iso kylä tai pieni kaupunginosa. Siellä oli enimmillään 350 asukasta. Laitakarin sahan perusti oululainen Johan Bergbom vuonna 1860. Työaika sahallä oli aluksi 15 tuntia päivässä, myöhemmin 12 tuntia. Tähän kuitenkin sisältyi kaksi tunnin mittaista ruokataukoa. Palkka maksettiin kopeekoissa. Vuonna 1917 tuli kahdeksan tunnin työaikalaki voimaan.

Sahan laivaliikenne oli vilkasta. Jopa kolmekymmentä laivaa saattoi olla yhtä aikaa puutavaraa hakemassa redillä tai laiturissa. Laitakarista johti ilmarata eli relletti

mantereelle Kalkkinokalle. Korkeiden puutornien varaan oli viritetty vaijerit, joihin oli ripustettu suuria rautakippoja. Rataa pitkin kuljetettiin rimoja poltettavaksi rimamiilussa hiileksi. Hiilet kuskattiin samaa reittiä takaisin missä ne lastattiin proomuihin. Mutta käytettiin rataa myös henkilökuljetukseenkin. Tosin matkustaja ei saanut potea korkean paikan kammoa. Kemijokisuulta Kemi-yhtiön höyryhinaajat vetivät tukkilauttoja Laitakarin kupeeseen, josta tukit vedettiin sahalle. Lankut lastattiin proomuihin, jotka hinaajat vetivät redillä ankkurissa olleiden laivojen kylkeen. Aluksi ne olivat purjelaivoja, myöhemmin valtamarihöyryjä.

Sahauksessa syntyneet jäterimat ladottiin rantaan laituriksi. Kerrosten väliin laitettiin kiviä ja

maata sidosaineeksi. Merenpohjaan juntattiin pystyyn paksuja tukkeja tukirakenteeksi ja suojaamaan möljää aaltojen kulutukselta. Näin saaren pinta-alaa saatiin kasvatettua huomattavasti ja saari oli ympäriinsä yhtä laivalaituria. Saaren molempiin päihin rakennettiin 300 x 50 metriset laituri-aallonmurtajat joiden sisään muodostui suojainen lahti. Laitureiden päälle sijoitettiin lautatapulit. Kun Laitakarin möljämittakaava tuli täyteen, rakennettiin rimamiilut saaren vastarannalle Sysimöön. Rimaa poltettiin vuosina 1911-1927.

Punainen kukko kiusasi saarta

Tulipalot vaivasivat saarta. Öljylyhdyn kipinästä alkanut palo tuhosi sahan ensimmäisen kerran

1894. Uudelleen rakennettuun sahaan hankittiin jo sähkövalaistus. Todellinen suurpalo sattui 1919, kun parin vuoden aikana sahattu ja varastoitu puutavara tuhoutui. Jälleen saha rakennettiin uudelleen. Nyt sinne hankittiin sähkövoimalaitos, höyryturbiini sähkögeneraattoreineen. Se sai polttoaineensa sahausjätteistä. 8-kehäinen saha oli täysin sähköistetty. Pienet sähköveturit kuljettivat puutavaran sahalla lautatarhalle pinottavaksi ns. tapuleihin eli suuriin, säännöllisiin ja ilmaviin pinoihin. Tapuloitsijat hoitivat tämän raskaan työn. Sahatavaran höyrykuivamo avattiin myös. Kolmannessa suurpalossa vuonna 1939 sahan eteläinen lautatarha paloi lähes kokonaan. Jo ennen paloa Kemi-yhtiö oli tehnyt päätöksen sahan alasajosta. Vuonna 1946 tuli ran-

kaisi saarta vielä neljännen ker-
ran. Tällä kertaa tuhoutui itse sa-
harakennus ja muutama varasto.

Saarella oltiin kuin yhtä perhettä

Laitakariin rakennettiin kaksiker-
roksisia työläiskasarmeja. Alakan-
sakoulu aloitti viereisessä Juurakon
saarella vuonna 1901 ja vuosina
1932-52 koulu muuttui kuusiluok-
kaiseksi. Yhtiön kaupasta sai ta-
varaa luotolla. Asukkaat kulkivat
saareltaan mantereelle kesäisin ve-
neellä ja talvisin jätää myöten. Ke-
lirikkoaikana kulku vaikeutui ja
monen kerrotaan hukkuneen. Roh-
keimmat menivät Sysimölle vie-
vän ilmaradan kippojen kyytiin. Se
ei ollut kielletty kulkutapa. Tosin
heilahtelevassa kipossa kyyti otti
vatsan pohjasta. Myöhemmin ra-
kennettiin tilapäinen, 400 metriä
pitkä kelluva kävelysilta lankuis-
ta. Saari oli omavarainen, olihan
siellä kauppakin. Eräs Laitakarin
asukas pysyi saarellaan 26 vuotta
käymättä kertaakaan mantereel-
la. Kun nuoret miehet kävivät vii-
konloppuisin yöjalassa kaupungis-
sa, palatessa yöpaikka löytyi aina
jonkun katon alta. Kun vanhem-
pien piti lähteä asioilleen ja jättää
lapset saareen, naapurit toimivat
silloin lapsenvahteina. Saariyhtei-
sö oli kuin yhtä perhettä.

Vuonna 1960 Kemi-yhtiön vuok-
rasopimus päättyi ja saari siirtyi Ke-
min kaupungille. Koska kaupungis-
sa kärsittiin asutuspulasta, voitiin
Laitakarissa asua edelleen. Vaik-
ka vuokrakasarmit olivat pieniä,

Sahan massiiviset betonijalat seisovat metsän
keskellä kuin pienet Maya-pyramidit.

tämän puutteen korvasivat asuin-
paikan viihtyisyys ja yhteisöllisyys.
Viimeiset asukkaat lähtivät saaresta
tammikuussa 1966. Sen jälkeen ra-
kennukset purettiin.

Laitakarista mielen- kiintoinen matkailukohde

Pikkuhiljaa luonto, vadelmapen-
saat ja koivumetsä valtasivat puut-
toman saaren. Rakennuksista on
jäljellä vielä muutama betoninen
kellarikäytävä. Sahan massiiviset
betonijalat seisovat metsän kes-
kellä, kuin pienet Maya-pyrami-
dit. Saaren entiset asukkaat raken-
sivat Laitakarista hämmästyttävän
yksityiskohtaisen pienoismallin.
Se on sijoitettu Metsä Groupin ti-
loihin Kemi-yhtiön perinnesäätii-
museoon Karihaarassa.

Tulevaisuudessa saarta aletaan
kunnostaa matkailukohteeksi. Ke-
min Laitakari ry:n hallitus vie asiaa
määrätietoisesti eteenpäin. EU-ra-

hoitusta on jo saatukin Peräpohjo-
lan Leader ry:ltä. Saaren hieno tari-
na on tarkoitus herättää pikkuhiljaa
henkiin kehittämällä Laitakarista
aito matkailu- ja virkistyskohde.
Saareen on tarkoitus rakentaa koko-
naisuus, jossa esitellään alueen puu-
ja metsäteollisuuden vaiherikasta
menneisyyttä, unohtamatta paikal-
lista kulttuuria ja asutushistoriaa.
Tähän kuuluu esimerkiksi uittope-
rinne ja pirttuajan salakuljetus. Lam-
paat, 48 kappaletta, ovat laidunta-
neet saarella kesän 2016. Ne ovat
syöneet saarta puhtaaksi umpeen-
kasvaneista pusikoista ja maasto on
siistytynyt. Perinneryhmä valmiste-
lee kirjaa Laitakarista, joka ilmesty-
nee vuoden 2016 lopulla.

Lähde: Ossi Hedman,
Kemin kaupungin historia osa 1:
Laitakarin sahan vaiheet

meri, saaret, rannat ja joki

KEMI

Laitakarin saha vuonna 1934.

Kemin lyseon lukion rehtori Pekka Mäkelä toivoo, että koulutusleikkauksista huolimatta lukiossa voitaisiin säilyttää opetustarjonta sellaisena kuin se nyt on. Lukiossa nuoret voivat ihmetellä maailmaa monelta kantilta.

Teksti ja kuva Janica Karasti

”Kunpa oppilaat saisivat säilytettyä LAPSEN UTELIAISUUDEN”

Kemin lyseon lukion rehtorina elokuussa aloittanut Pekka Mäkelä on selvästi innostunut työstään. Energinen mies kertoo parinkymmenen vuoden urastaan lukiolla eläväisin sanankääntein, vaikka oma tie opetustöihin veikin lähes sattuman kautta.

- Eräs ihminen aikoinaan mainitsi, että ”hae, Pekka, Jyväskylän yliopistoon liikuntatieteitä lukemaan.” No, minä hain ja pääsin. Ala tuntui sitten omalta. Opetustyö varsinkin lukiossa on mahtavaa, sillä oppilasaines on täällä motivoitunutta ja fiksua, Mäkelä kertoo.

Apulaisrehtorista rehtoriksi siirtynyt Mäkelä tietää, että hektisessä työssä on osattava delegoida.

- Työhöni kuuluu koulun toiminnan suunnittelu ja toteutus. Sen lisäksi täytyy hoitaa ulkoiset suhteet esimerkiksi yhteistyökumppaneihin.

Lukio antaa eväitä elämään

Mäkelä kertoo opettavansa vielä muutamia tunteja viikossa.

- Parasta on se, jos saan motivoitua liikkumaan niitä nuoria, jotka eivät muutoin juurikaan harrasta liikuntaa. Johtamisuolella onnistumista tunnen taas niinä päivinä, kun tunnen saaneeni paljon aikaan.

Mäkelä näkee, että lukiolle on vielä vahvasti tarvetta nyky-yhteiskunnassa.

- Lukio antaa hyvät valmiudet jatko-opintoja silmällä pitäen. Nykyiset opetusmenetelmät ovat myös kehittyneet. Enää ei ajatella, että opettaja opettaa vaan hän auttaa oppilasta oppimaan. Minusta meillä Kemin lyseolla ollaan hyvin huomattu, että opettajat ja oppilaat ovat viivan samalla puolella, tavoitteena oppilaan kehittyminen ja elämässä pärjääminen.

Mäkelä uskoo, että lukio edes-

auttaa ymmärtämään asioita monipuolisesti.

- On todella tärkeä taito osata argumentoida mielipiteensä ja kyseenalaistaa asioita. Tässäkin maailmantilanteessa on paljon asioita, joita täytyy pystyä pohtimaan, jotta ei lähde mihin tahansa mukaan.

Opettajat ovat oppilaita varten

Mäkelä toivoo, että oppilaat uskaltaisivat haaveilla. Unelmat muuttuvat usein päämääräksi, jolloin esimerkiksi jatko-opinnot ja urakehitys mahdollistuvat. Nykyisin oman alan toivottaisiin löytävän nopeasti.

Hän tietää, että opiskelun tuomat paineet ja varsinkin ylioppilaskirjoitusten päälle tulevat pääsykokeet voivat olla rankka rutistus nuorelle aikuiselle.

- Minusta on hyvin tärkeää, että henkilökunta kohtaa oppilaat ihmisinä ja ovat heille helposti lähestyttävissä päivittäin. Joskus he voivat olla se ainoa henkilö, kelle puhua näistä asioista. Onneksi myös kirjoitusten ja pääsykokeiden kehittämisestä on puhuttu viime vuosina.

Ja toki Mäkelä muistuttaa liikunnan rentouttavasta vaikutuksesta.

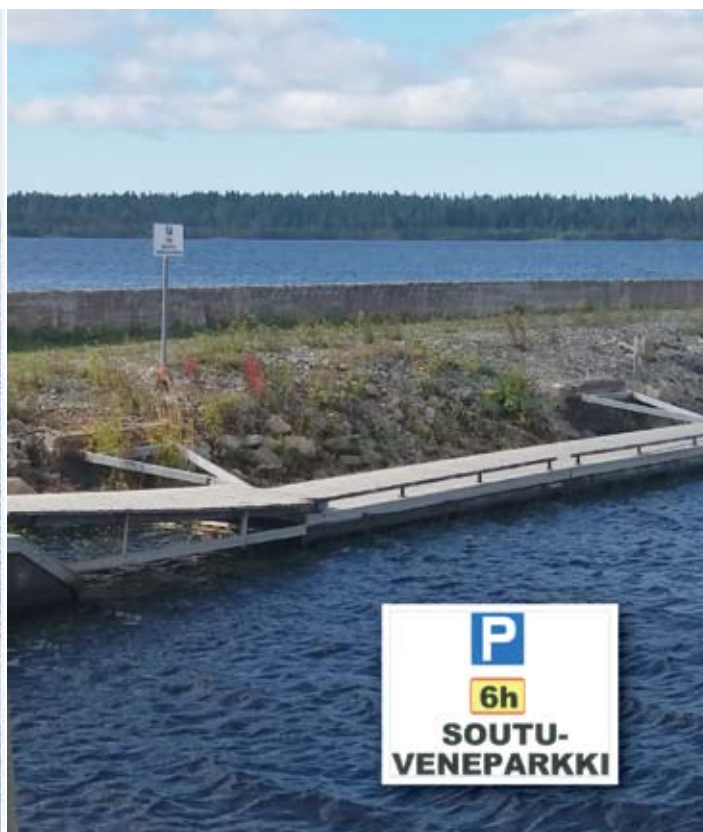
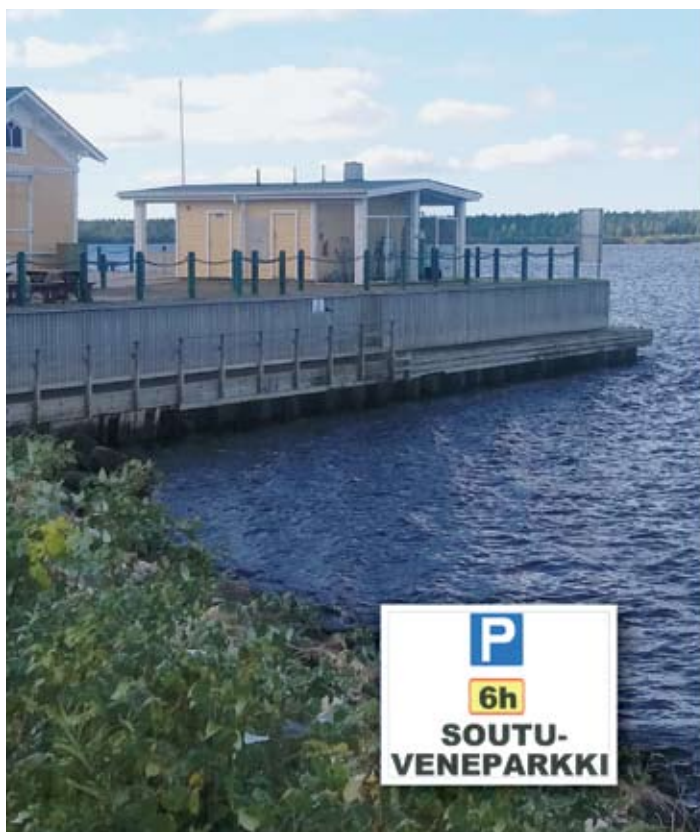
- Oli mukavaa nähdä keväällä Sauvosaaren hiihtomajalla abityttöjä kirjoitusten aikaan.

Mutta ehtiikö Mäkelä itse harastaa liikuntaa?

- No täytyy tunnustaa, että nyt syksyllä se on jäänyt vähemmälle. Olen silti pyrkinyt käymään salilla ja pelaamassa tennistä. Puolukkaankin ehdin viime viikonloppuna.

OSALLISTUVA BUDJETOINTI

- kemiläisten esityksistä toteutukseen

Osallistuvan budjetoinnin taustalla on ajatus osallistuvasta demokratiasta, jossa kuntalaiset päättävät, miten kunnan tai valtion käytössä olevia julkisia varoja jaetaan ja käytetään. Kaupungin päättäjät päättivät kokeilla osallistuvaa budjetointia tänä vuonna ensimmäistä kertaa Sata Ideaa -kampanjan merkeissä. Kampanjassa kysimme kemiläisiltä "Miten he haluaisivat käyttää 30 000 €?"

Esitysten kriteereinä oli, että niiden tuli olla toteuttamiskelpoisia sekä parantaa kaupungin ja kaupunkiympäristön viihtyisyyttä, turvallisuutta ja vetovoimaa. Näin tapahtuikin, saimme hyvin perusteltuja esityksiä määräraikaan mennessä. Kemiläisten tekemistä esityksistä kymmenen tykättyintä päätyi kaupunginhallituksen pöydälle, joista kaupunginhallitus valitsi seuraavat neljä toteutukseen.

- **Mansikkakanokan harvennus- ja siistimistyöt:** Tällä hetkellä Mansikkakanokan pensaikkojen harvennus ja huonokuntoisten puiden poisto on käynnissä ja valmistuu syksyn aikana. Näin alueen yleisilme siistyy, viihtyisyys lisääntyy ja merimaisema tulee esiin.
- **Soutuveneparkit:** Sisäsataman alueelle ovat ilmestyneet veneparkit. Veneparkit ovat tarkoitettu lyhytaikaista rantaautumista varten. Ne sijaitsevat Pursiseuran eteläisellä aallomurtajalla ja Seilarin pohjoislaiturilla.
- **Meripuistoon Sisäsataman rantaan rakennetaan liukumäki ja makkaranpaistopaikka** talviolosuhteiden suomin valtuuksin.
- **LumiLinna-vierailu** päiväkotien ja peruskoulujen lapsille toteutetaan LumiLinna kaudelle 2017. Käytännön toteutukseen ja ajankohtaan palataan lähempänä ajankohtaa.

Talven aikana rakennetaan myös suora kävely-yhteys Sisäsatamasta läpi talvisen kauniin Mansikkakanokan uudelle LumiLinnalle.

Kiitos kemiläiset esityksistänne. Osallistuvan budjetoinnin käytön jatkosta ei kaupunki ole vielä tehnyt päätöstä. Osallistua ja vaikuttaa voi monella muullakin tapaa. Lisätietoa <http://www.kemi.fi/osallistu-ja-vaikuta/>

Yhteistyöterveisin
Marja Kynsijärvi, asiakaspäällikkö
marja.kynsijarvi@kemi.fi

ART AND CULTURE DURING THE AUTUMN AND EVEN DURING A NIGHT

Culture is not in short supply in Kemi this autumn. Namely, the cultural calendar has fit some fifty events: concerts, exhibitions, plays, presentations and releases for all ages. There is a free access to most of these.

The biggest event of all, Night of the Arts, will be held on 29th October, 2016 from the morning until the late next night. You may listen to performances, take part in guided tours, watch dance or theatre or practise serendipity at the large Cultural flea market. The evening rounds up with a soirée at the Theater restaurant. Other downtown restaurants shall keep vigil, as well, with small musical shows to offer.

Länsi-Pohja music school arranges 11 free student concerts and other musical moments during the autumn. They will feature musicians and vocalists

of varying ages, degrees and instruments. Moreover, Kemi chamber orchestra and the Meri-Lappi string quartet will provide fine concerts for the area.

Kemi town theatre will premiere four plays of their own and two by touring troupes. In addition, an improvisation club is scheduled. Out of these, Muovimeri ('Sea of plastic') is directed to young people.

Kemi Art Museum will open

an exhibition called YKSEYS ('Oneness') on 22nd October, 2016 as a joint one between mother and daughter Aino and Aura Kajaniemi. Together they represent textile art's cutting edge, and have therefore been exhibited abroad and also elsewhere in Finland.

The historical museum continues to host its sedentary exhibition, "Town of the sea and the river" as well as two one-

offs, one by Lapland's visual-art teachers and the other on the past relationship between the City of Oulu and tar.

The Arctic Comics Center with its sedentary comics exhibition is at the Sauvo-house (across from the tall town hall). Their exhibition covers originals by over 20 Finnish and foreign cartoonists and over 40 painted papier-mache cartoon statues.

Kemi gemstone gallery boasts the putative crown for Finland's putative monarch and a collection of over 3,000 gemstones and jewels. Close to it, the SnowCastle exhibition presents how to build out of ice and snow and the history of snow castles, in one of the customs warehouses near the downtown harbour.

Further info from the calendar of events on the internet domain of Kemi town.

LANGUAGE-ENRICHED TEACHING IN CITY OF KEMI

"If I could learn new foreign languages the way 6-7 year old children do, I would immediately sign in for several foreign language courses." Iina Koskela, primary teacher from Syväkangas comprehensive school has started language-enriched teaching in Swedish with her first grade pupils. She was amazed how fast the children learned new phrases in foreign language. This kind of language-enriched teaching has been implemented since 2015 in three comprehensive schools in

Kemi; Hepola-Takajärvi, Syväkangas and Kivikko. It is aimed at pupils from preschool to 2nd grade. The idea behind it is simple: the pupils learn English and Swedish by playing, singing and through stories. In language-enriched teaching up to 25% of the curriculum is taught in foreign language.

Language-enriched teaching is based on the theory of child's sensitive periods for language learning. One of these language sensitive periods is between the

ages of 7 and 12. Children are also naturally interested in foreign languages and cultures. Learning a new foreign language helps the child to learn other foreign languages in future.

According to the new curriculum that has been implemented in schools since August 2016, the use of different languages, multiculturalism and language awareness are a natural part of every schoolday.

The feedback has been thoroughly positive. According to parents

their children's curiosity towards foreign languages can be seen at homes as well.

The positive feedback by pupils and their parents encourages the teachers share their experiences and ideas and motivates them to continuously find new ways to enrich schooldays with languages.

Welcome to visit our website at www.peda.net/kemi/perusopetus/kvkkokh

VIRIKE – Language-enriched teaching in Kemi

FORMER SAWMILL ISLAND WILL BE A TOURIST ATTRACTION

Laitakari is an uninhabited island in the Kemi maritime area, about one kilometer south from the town centre. The sawmill of the island was working in 1860-1939. Population peaked about at 350. Laitakari was inhabited until 1966. After that, all the buildings were dissolved. There were three enormous fires in the island in 1894, 1919 and 1939.

In the future, the island will be renovated as a tourist attraction. Kemi Laitakari registered association has already got EU funding for refurbish. The unique history of the island will be brought back to life by developing Laitakari genuine tourist and recreation attraction. An entirety will be built, in which will be demonstrated the area's eventful past in wood- and

forestindustry including also local culture and the settlement history. This includes, for example, log floating tradition and the period of smuggling rectified spirits. The project implementation will take place in 05.02.2016 - 30.11.2017. There is already a pier on the island, two lean-to shelters and dry toilets. Some sheeps have been transported to the island to

clean up the territory of overgrown bushes. Local Tradition group is preparing a book of Laitakari, which will be published at the end of 2016.

